

WAT KAN JIJ DOEN ALS LANDBOUWER?

➔ VERLICHTING

Pas je lichtregime aan en maak het donker tussen 22u en 6u. Verlaag de intensiteit door minder sterke lampen met goede armaturen te gebruiken. Er zijn bewegings-sensoren die niet aangaan wanneer er een vleermuis voorbij vliegt.

➔ LANDSCHAPSELEMENTEN

Landschappelijke elementen zoals dreven, houtkanten, hagen en heggen zijn de richtingaanwijzers voor vleermuizen. Zelfs enkele bomengroepjes kunnen volstaan.

➔ TOEGANKELIJKE STALLEN

Maak je stal toegankelijk, zowel overdag voor zwaluwen als s' nachts voor vleermuizen. Enkele openstaande ramen of een deur op een kier kan voldoende zijn.

➔ INSECTICIDEN

Vleermuizen en zwaluwen zijn je natuurlijke insectenbestrijders. Beperk of ga zeer voorzichtig om met insecticiden. Vermijd Deltametrin, dat is giftig voor zoogdieren.

➔ VLEERMUIKASTEN

Kies voor permanente voorzieningen, zoals een ongevoegde spleet in snelbouwsteen. Er zijn ook vleermuiskasten in de vorm van een baksteen, die je tussen je andere stenen kan metsen. Werk met materialen uit hout, enkele balken zijn al voldoende. Je hoeft deze niet in de stal iets te voorzien, dit kan perfect in de opslagloods.

Een kolonie vleermuizen vindt hun plek in een houten dakconstructie

VLEERMUIZEN @ MODERNE STALLEN

Het project 'Vleermuizen @ moderne stallen' wordt gesubsidieerd door het Agentschap Natuur en Bos. Het project kwam tot stand binnen de projectoproep 2016 "Draagvlak-verbreding landbouw & milieu" een gezamenlijk initiatief van de beleidsdomeinen Landbouw en Visserij en Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid.

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Vlaanderen
verbeelding werkt

Meer info?

Regionaal Landschap de Voorkempen vzw
Schildesteeweg 99
2520 Ranst
T 03 312 87 11
E info@rldevoorkempen.be
www.rldevoorkempen.be

VLEERMUIZEN @ MODERNE STALLEN

ZIJN MODERNE RUNDVEESTALLEN GESCHIKT VOOR VLEERMUIZEN?

MODERNE LANDBOUW + VLEERMUIS = WINST²?

Oude landbouwstallen zijn erg interessant voor vleermuizen. Er zijn veel insecten aanwezig die makkelijk te bejagen zijn. De moderne landbouwinfrastructuur daar tegenover is veel hygiënischer ingericht, met veel aandacht voor ventilatie en licht.

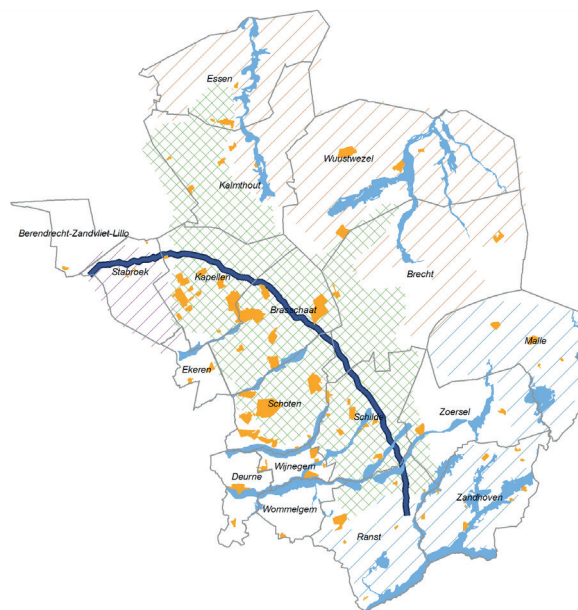
OP ONDERZOEK!

Een inventarisatie van moderne rundveebedrijven in juni 2017 moet duidelijkheid brengen of vleermuizen er ook jagen en/of verblijven.

Tien landbouwers waren onmiddellijk enthousiast om een vangnacht van vleermuizen te laten uitvoeren. De resultaten en aanbevelingen lees je in deze folder.

DE VOORKEMPEN ALS TOPREGIO VOOR VLEERMUIZEN

- REGIONAAL LANDSCHAP DE VOORKEMPEN VZW
- VALLEIEN
- KASTEELPARKEN
- GROOTSCHALIGE LANDBOUW
- KLEINSCHALIGE LANDBOUW
- POLDER
- WOONPARKGEBIED EN NATUUR
- ANTITANKGRACHTEN

De antitankgracht en de fortengordel vormen een ideaal winterhabitat voor vleermuizen. De vele kasteelparken en woonparkgebieden met laanbomen, dreven en bossen zijn ideaal als verbindings- of verblijfplaats. In de omringende landbouwgebieden bieden de melkveestallen een aanbod van insecten. De variatie van al deze elementen resulteert in een topregio voor vleermuizen.

RESULTATEN

Op alle moderne landbouwbedrijven werden vleermuizen gevangen. Het ging telkens om de Gewone dwergvleermuis. Enkel in Zoersel is ook een tweede soort met de batdetector waargenomen. Op negen bedrijven zijn keutels verzameld om te kijken welk 'insecten-DNA' terug te vinden is. We weten nu ook zeker dat vleermuizen jagen op huis- en stalvliegen, muggensoorten, luizen en kevers.

GEMEENTE	VANGSTEN
Malle	1
Brecht	6
Zoersel	16
Brecht	8
Essen	6
Essen	4
Wuustwezel	2
Brecht	1
Ekeren	2
Zandhoven	3

CONCLUSIE

De moderne landbouw biedt kansen voor vleermuizen. De totale bedrijfsuitvoering moet als een enclave bekeken worden. **Het is de combinatie van een ouderlijke woning, een oude stal en nieuwe stal, de omgeving en de uitbating** die het interessant maakt voor vleermuizen.